

До

Здружение за Банкарство

На предлог на АЦИ Македонија, материјал за измена на законска регулатива

1. Тргување со странски платежни средства валута-валута (во натамошниот текст “конверзии”)

Во моментот во рамки на девизното тргување во државата не постои инструмент кој ќе им овозможи на клиентите своите девизни обврски во една валута да ги подмират со конверзија од средства од друга странска валута со која располагаат. Имено, барањето на клиентите може да биде реализирано само на индиректен начин, односно со нивно пријавување на девизниот пазар на страната на продажба на девизи за денари и истовремено купување на девизи за денари што ја усложнува целата постапка и чекорите за нејзина реализација. Воедно клиентите се хендикепирани во одлучувањето кога сопствените девизни средства можат да ги префрлат во друга валута и притоа да ги задоволат законските временски ограничувања.

Одтаму, на барање на клиентите, а и врз основа на самата генеза на тргувањето, АЦИ Македонија ги предлага следните измени и дополнувања во Упатството за начинот и условите на купопродажба на странски платежни средства во Република Македонија (чија нова верзија е во подготовка):

- **Воведување на поимот Конверзија во Упатството.**
- **Дефинирање на поимот Конверзија како купопродажба на девиза за девиза на сметка на правното лице.**
- **Правното лице да може да извршува Конверзии без определена намена.**
- **Конверзиите да не третираат како дел од девизниот пазар во државата.**

Аргументи за ова барање се:

- Неучеството на македонскиот денар во трансакцијата,
- Клиентот да може да раководи со своите приливи од странство,
- Клиентот не влијае врз стабилноста на курсот на македонскиот денар со овој тип на трансакции,
- Банките не влијаат врз стабилноста на курсот на македонскиот денар со овој тип на трансакции,

- Валутен ризик за банките учеснички во трансакциите не постои од причина што банките ќе ги извршуваат трансакциите во рамки на одредбите од Одлуката за управување со валутен ризик.

Бидејќи конверзиите ќе ги извршуваат сите банки, а на барање и на клиентите потребно е прецизирање и јасно дефинирање на статусот на конверзиите според дадените точки.

2. Девизно тргување според маргина за физички лица

Продукт за првпат промовиран во САД , 1988 година, од 1992 година се појавува и во Европа.

Продуктот е пред се наменет за физички лица чие дејствување во сферата на девизните купопродажби е полиберално. Основата на продуктот е депозит денарски или девизен кое физичкото лице го депонира во банката на недоредено време и со кој добива право да тргува на меѓународната валутна берза со износи најмалку десетпати поголеми од депозитот. Депозитот служи како основа на кој се книжат добивките и загубите кои ќе ги направи лицето. Лицето може да тргува се додека има средства во форма на депозит. Инструмент за ефикасно функционирање на овој продукт е електронска платформа која е достапна во форма на White Label партнерство со странски провајдери.

Овој продукт во ниту еден акт од државата не е забранет .

Она што е потребно да се направи е истиот концизно да биде дефиниран во рамки на конверзиите кои според првата точка би ги дефинирале издвоено во рамки на Упатството за начинот и условите на купопродажба на странски платежни средства во Република Македонија односно:

“Резидентите физички лица можат да вршат конверзии од една странска валута во друга странска валута без одредена намена, односно да вршат конверзија на девизи со или без маргина и истите не се дел од девизниот пазар”.

Во контекст на овој продукт потребно е да потенцираме дека за истиот постои интерес во рамки на нашата држава пред се поради информативните влијанија од соседството и повеќето брокери од странство кои ги нудат овие услуги и ги презентираат пред домашната клиентела.

Бојан Цветановски,
Член на Надзорен Одбор
АЦИ Македонија

Емил Јакимов,
Претседател
АЦИ Македонија